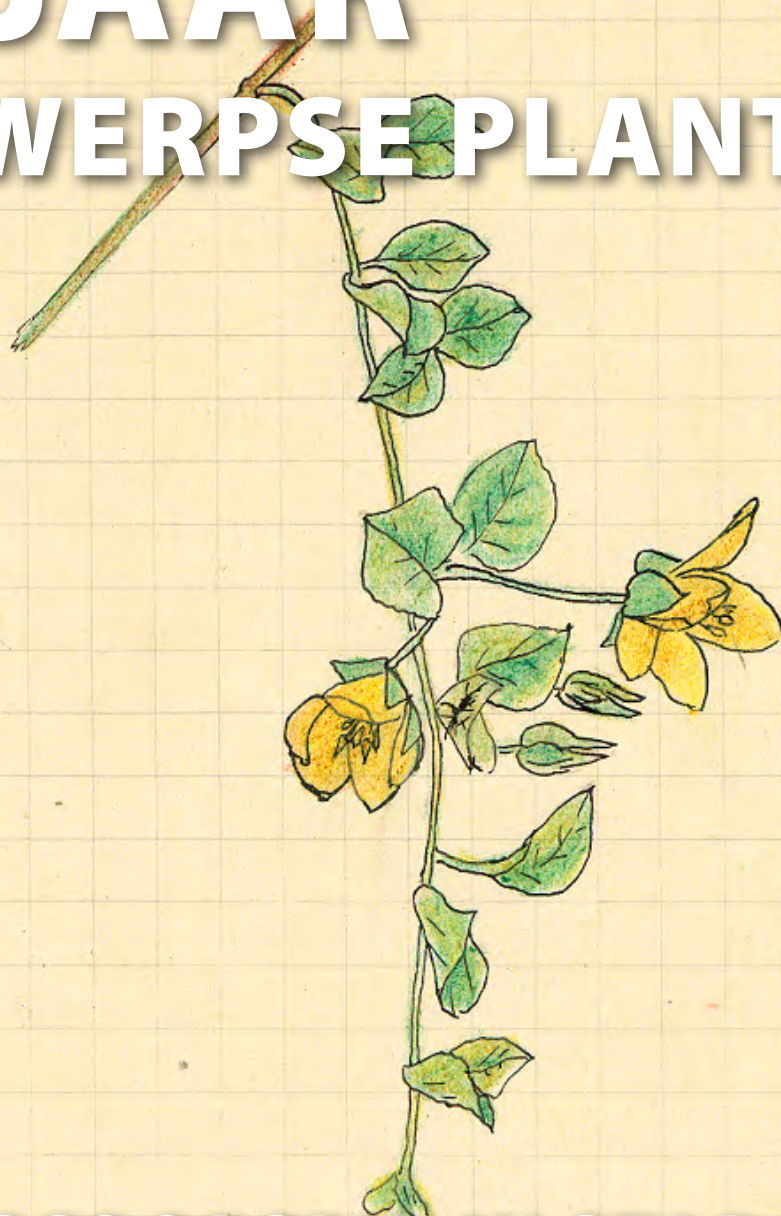

10) *Lysimachia Mummularia* L.
Terningkruid

100 JAAR ANTWERPSE PLANTEN

PERISCOOPSPIN IN STADSPARK

WAT MET DE NATUUR OP DE OVERKAPPING?

natuurpunt

ANTWERPEN
STAD

Mooi!

Hou jij ook zo van mooie dingen? Nu weet ik ondertussen al wel dat wat de ene mooi vindt niet persé mooi wordt gevonden door een ander.

Wat mé deze zomer deugd deed was de affichecampagne van de Mooimakers tegen zwerfvuil en sluikstort, want waar men gaat langs Vlaamse wegen komt men wel een leeg blikje tegen. Dus goed dat er een sensibiliseringscampagne wordt opgezet.

Zo blijven wij met Natuurpunt Antwerpen Stad ook ijveren voor inheems groen in de stad omwille van de biodiversiteit. Wat ik mooi vind zijn die kleine natuurlijke hoekjes en kanten waar het onkruid, zoals velen dat noemen, welig kan tieren. De hoekjes waar allerhande flora door elkaar staat, met een schakering van verschillende kleuren bloemen, wat kruiden en grassen. Ook het groen in de tramsporen geeft een natuurlijk effect en voorkomt verdere toegroeiing door beton.

Om onze missie verder uit te dragen zijn we nog steeds op zoek naar vrijwilligers zoals Arlette die zelfstandig activiteiten willen organiseren en er verantwoordelijkheid voor nemen.

Dit hoeven ze niet alleen te doen, er zijn altijd helpers die zich mee willen inzetten. Voel je je geroepen? Op 14/9 houden we een teamhappening waar we om 19 uur nieuwe vrijwilligers verwelkomen.

Het zou mooi zijn mocht jij ook je steentje willen bijdragen.

Rit Van Damme
Voorzitter

Inhoud

september - november 2017 – jaargang 6 – nummer 3

Voorwoord	2
Opnieuw huismussen in onze steden	3
Herbarium met Antwerpse flora van kort na WO I	4
Interview met Arlette Van Assel	6
Het Natuurpuntlabel: erkenning voor gemeenten met groene initiatieven	7
Onze afdeling en het overkappingsdossier	8
Jonas en de vogels	10
Studie en Beheer in onze afdeling	12
Periscoopspinnetje in het Stadspark	14
Dagpauwoog	14
Activiteitenkalender	16

Lokale afdeling

Natuurpunt Antwerpen Stad is de lokale afdeling van Natuurpunt, vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen. Het werkingsgebied omvat de delen van de districten Antwerpen (postcodes 2000, 2018 en 2060) en Bergerhout binnen de Ring en het volledige district Berchem. Lid worden betekent dat je deel uitmaakt van een grote vereniging met meer dan 100.000 gezinnen, die in Vlaanderen 22.000 ha natuurgebied beheert.

Contact

Koen Van Keer, Boomgaardstraat 79, 2018 Antwerpen. (03-226 76 01)
info@natuurpuntantwerpenstad.be

Lid worden

Lidgeld per gezin: € 27/jaar. Te storten op rekeningnummer BE17 2300 0442 3321 met vermelding van je huidig lidnummer of voor nieuwe leden met vermelding van je naam en adres. Je ontvangt dan zowel het nationale tijdschrift Natuurblad als het lokale ledenblad Natuur.stad. Bovendien krijg je korting bij aankopen in onze Natuur.winkel. Leden van Natuurpunt uit een ander werkingsgebied kunnen voor € 7 een abonnement op Natuur.stad nemen. Te storten op rekeningnummer BE60 5230 8051 9270 met vermelding van je lidnummer, naam en adres.

Giften

Donateurs storten een extra bijdrage bovenop hun lidgeld. Vanaf € 40 per kalenderjaar krijg je een fiscaal attest. Storten kan op BE56 2930 2120 7588 met vermelding 'Wolvenberg – projectnummer 7743'.

Natuur.stad is het driemaandelijks ledenblad van Natuurpunt Antwerpen Stad. Gedrukt op een alcoholvrije pers met inkt op vegetale basis op Cyclus Print 100% gerecycleerd papier door De Wrikker cvba. Oplage: 2.650 exemplaren.

Redactie: Christiane Lobbstaël, Hugo Schepens, Ria Van Bastelaere, Rit Van Damme, Cindy Van den Dries, Monique Van Dousselaere, Graziella Van Eylen, Koen Van Keer, Marc Van Outryve, Minne Verlinden, Johan Wyckmans.

Layout: Peter Kluppels en Wim Bruneel

Opnieuw huismussen in onze steden

Tekst: Jenny De Laet

ABLLO vzw en de Groep Terrestrische Ecologie van de UGent zetten samen een onderzoek op met de titel: "De effecten van verstedelijking op biodiversiteit met de Koolmees en de Huismus als bio-indicatoren". Hiervoor vonden ze de steden Sint-Niklaas en Dendermonde bereid tot medewerking.

Sinds de jaren 1990 ondervindt de stedelijke Huismus in zowat alle Europese steden een opvallende achteruitgang. Optimale huismuspopulaties (20-30 huismussen of meer) vormen in steden eerder een uitzondering. Huismustellingen tonen aan dat de meeste stedelijke populaties klein zijn (≤ 5 exemplaren) en daardoor gedoemd om op termijn uit te sterven. Het versterken en/of uitbreiden van populaties vormt dus een belangrijke doelstelling om de Huismus in onze steden te houden.

De steden Dendermonde en Sint-Niklaas werden als pilotsteden geselecteerd omdat daar ook reeds een urbaan mezenproject loopt. Lukt het in die steden dan wordt de werkwijze uitgerold naar andere steden en komen ook Antwerpen en Gent in het vizier. De Huismus is een sterk plaatsgebonden vogelsoort die zich weinig en slechts over kleine afstanden (<500m) verplaatst. Bekijken we de gegevens van de nationale mussenteldag voor Antwerpen (postnrs 2000 - 2060) dan stellen we vast dat we over weinig tellingen beschikken (28) met bovendien vooral nultellingen (Fig.1).

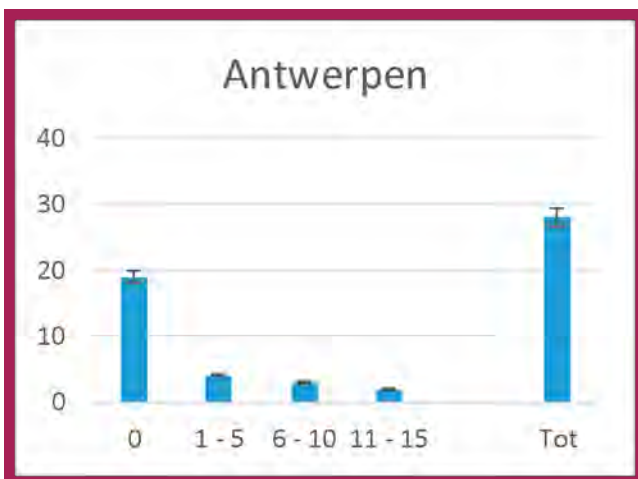

Fig. 1 Mussentelling in Antwerpen op basis van de gegevens nationale mussenteldag 2016-2017.

Y-as: aantal tellingen
X-as: groepsgrootte

Door het hangen van nestkasten in optimale huismuspopulaties bij particulieren en door het ringen van ouders en jongen, krijgt men zicht op het broedsucces van de populaties en kunnen die ook verder opgevolgd worden. Tegelijkertijd wordt van elke Huismus een staartpen genomen voor het verzamelen van ptilochronologische gegevens (groeibanden

Huisemus (foto: Danny VG)

op de staartpen) die informatie geven over de voedselomstandigheden tijdens het groeien van de pen.

Door culturele adaptatie gaan huismussen die in een nestkast geboren zijn, daarna ook gemakkelijker opnieuw in een nestkast broeden. Op die manier kunnen we populaties versterken en ze beter opvolgen.

Tussen de optimale populaties bevinden zich doorgaans enkele kleine restpopulaties. In die restpopulaties worden ook ptilochronologische gegevens verzameld. Die worden dan vergeleken met de gegevens van de optimale populaties. Het is de bedoeling om door het aanbrengen van gericht groen (muurgroen, struiken, hagen...) de oversteek naar kleine populaties mogelijk te maken en zo de omstandigheden voor de restpopulaties te verbeteren. Dit zou de populaties versterken waardoor er een grotere uitwisseling ontstaat en de genetische diversiteit opnieuw toeneemt.

Ook na 2018 worden de betrokken populaties verder opgevolgd en de resultaten bekendgemaakt aan steden zoals Antwerpen en Gent, die we dan een hulpmiddel kunnen aanleveren om opnieuw meer huismussen te krijgen in het stadsweefsel.